

Identification of Clinical Isolates of *Candida* using Duplex PCR

Homeyra Babaei¹, Javaher Chabavizadeh², Parvin Dehghan², Rasoul Mohammadi^{3*}

1- MSc Student, Department of Medical Parasitology and Mycology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

2- Assistant Professor, Department of Medical Parasitology and Mycology, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

3- Assistant Professor, Department of Medical Parasitology and Mycology, Infectious Diseases and Tropical Medicine Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Received: 28 Aug 2016, Accepted: 9 Oct 2016

Abstract

Background: *Candida albicans* is still the main etiologic agent of candidiasis. However, infections of non-*albicans* *Candida* species are increasing. *Candida dubliniensis* is similar to *C. albicans* phenotypically and must be identified due to the better management of infection. The aim of the present study is to differentiate and identify *Candida* species by Duplex PCR for getting an epidemiological data of *Candida* species among clinical specimens.

Materials and Methods: DNA was extracted using phenol-chloroform method from fresh colonies. Internal Transcribed Spacer region was amplified by polymerase chain reaction using specific primers. Based on differences of bands sizes on agarose gel electrophoresis, species were identified.

Results: Ninety four out of 100 patients (49 males and 51 females) had predisposing factors in the present study. Diabetes (73.4%), use of antibiotic (6.3%), vitamin deficiency (4.3%) were the main predisposing factors. The most specimens belonged to mouth (75%), vagina (5%), and blood (4%). All isolates were identified as *C. albicans*.

Conclusion: Duplex PCR is a rapid and precise method for the detection and differentiation of *Candida* species carefully, and in this method, phenotypic tests like germ-tube and chlamydoconidia production, as well as biochemical tests are not required for clinical laboratories that have limited resources and time for response to the patients, and it can replace with the traditional methods.

Keywords: *Candida albicans*, *Candida dubliniensis*, Differentiation, Duplex PCR

*Corresponding Author:

Address: Department of Medical Parasitology and Mycology, Infectious Diseases and Tropical Medicine Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Email: Dr.rasoul_mohammadi@yahoo.com

شناسایی ایزوله‌های بالینی کاندیدا با استفاده از روش Duplex-PCR

حمیرابابایی^۱، جواهرچعباوی زاده^۲، پروین دهقان^۲، رسول محمدی^{۳*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه انگل و قارچ شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

۲- استادیار، گروه انگل و قارچ شناسی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

۳- استادیار، گروه انگل و قارچ شناسی پزشکی، مرکز تحقیقات عفونی و گرمسیری، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۶/۰۷ تاریخ پذیرش: ۹۵/۰۷/۱۸

چکیده

زمینه و هدف: کاندیدا آلبیکنس عامل اصلی کاندیدیازیس می‌باشد. با این حال عفونت‌های ایجاد شده توسط گونه‌های غیر آلبیکنس نیز به طور چشم‌گیری افزایش یافته است. کاندیدا دابلیننسیس گونه‌ای است که از لحاظ فنوتیپی بسیار شبیه کاندیدا آلبیکنس است که به منظور درمان مناسب باید از هم متمایز گردند. هدف از این مطالعه، تفکیک و شناسایی دقیق گونه‌های کاندیدا با روش Duplex PCR به منظور دسترسی به اطلاعات اپیدمیولوژیک این گونه‌ها در نمونه‌های بالینی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: از کشت تازه مخمری، DNA قارچ به کمک روش فنل کلروفرم استخراج گردید. ناحیه فواصل رونویسی شده‌ی داخلی به روش واکنش زنجیره‌ای پلی‌مراز و با استفاده از پرایمرهای اختصاصی تکثیر شد. محصولات حاصله در ژل آگارز الکتروفورز بررسی شده و براساس تفاوت در سایز باندهای ایجادشده، گونه‌ها شناسایی شدند.

یافته‌ها: از تعداد کل ۱۰۰ نمونه بالینی در مطالعه حاضر، ۴۹ نفر مرد و ۵۱ نفر زن بودند که ۹۴ نفر بیماری زمینه‌ای داشتند. دیابت (۷۳/۴ درصد)، مصرف آنتی‌بیوتیک (۶/۳ درصد) و کمبود ویتامین (۴/۳ درصد) فاکتورهای زمینه‌ای اصلی بودند. بیشتر نمونه‌ها مربوط به دهان (۷۵ درصد)، واژن (۵ درصد) و خون (۴ درصد) بودند. تمامی ایزوله‌ها به عنوان کاندیدا آلبیکنس شناسایی شدند.

نتیجه‌گیری: روش Duplex PCR روشی سریع برای تشخیص و تمایز دقیق گونه‌های کاندیدا می‌باشد که در این روش احتیاجی به تست‌های اولیه فنوتیپیک مانند تولید لوله زایا، کلامیدوکونیدیا و سایر تست‌های بیوشیمیایی نبوده و برای آزمایشگاه‌های بالینی که منابع و زمان محدودی برای پاسخ‌گویی به بیمار دارند، می‌تواند جایگزین روش‌های سنتی گردد.

واژگان کلیدی: افتراق، کاندیدا آلبیکنس، کاندیدا دابلیننسیس، Duplex PCR

* نویسنده مسئول: ایران، اصفهان، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مرکز تحقیقات عفونی و گرمسیری، گروه انگل و قارچ شناسی پزشکی
Email: Dr.rasoul_mohammadi@yahoo.com

مقدمه

آزمایشگاه‌های روتین یک مساله مهم تلقی می‌شود، از جمله این که هر دو کاندیدا می‌توانند جرم تیوب و کلامیدوکونیدی ایجاد کنند. از آنجا که آزمون‌های فنوتیپیکی مرسوم کارآمدی لازم را جهت تشخیص این دو گونه ندارند، لذا روش‌های مولکولی توسعه یافته، تنها راهکار شناسایی این دو گونه می‌باشند (۱۱۱۲-۱۰). شناسایی صحیح گونه‌ها به منظور درمان ضد قارچی موثر، با توجه به آگاهی از مقاومت به داروهای ضد قارچی، امری ضروری است (۱۳). در این بین روش Duplex-PCR که با استفاده از دو جفت پرایمر اختصاصی گونه انجام می‌شود و نیازی به هضم آنزیمی محصول ایجاد شده ندارد، یکی از روش‌های مولکولی سریع و دقیقی است که در مطالعه حاضر مورد استفاده قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

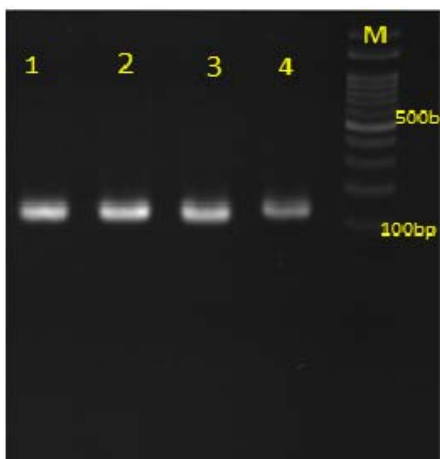
در مطالعه حاضر که یک مطالعه مقطعی (Cross Sectional) از نوع توصیفی و تحلیلی بود، گونه‌های کاندیدا به عنوان متغیرهای وابسته کیفی و سن و جنس بیماران به عنوان متغیرهای مستقل در نظر گرفته شد. معیارهای ورود مطالعه، کاندیدا آلیکس‌های جدا شده از نمونه‌های بالینی و شناسایی شده با تکنیک (polymerase chain reaction - restriction fragment length polymorphism) RFLP-PCR بوده و معیارهای خروج شامل گونه‌های میکس شده و نمونه‌های آلوده به باکتری و کپک بودند. تعداد ۱۰۰ نمونه بالینی مورد بررسی آزمایش مستقیم و کشت قرار گرفت. ۶۰ نمونه از مطالعات قبلی جمع آوری و ۴۰ نمونه از بیماران دیابتیک گرفته شد. نمونه‌های قبلی با آنزیم I Msp (Lithuania, Vilnius, Fermentas) و با استفاده از روش مولکولی PCR-RFLP به عنوان کاندیدا آلیکس شناسایی شده بودند. لازم به ذکر است که روش مذکور قادر به تفکیک دو گونه آلیکس و دابلینسیس نمی‌باشد. کلیه نمونه‌ها بر روی محیط (glucose agar Sabouraud) SGA (Detroit, MI, USA, Difco) پاساژ داده شده و

جنس کاندیدا ارگانسیم‌های تک سلولی یوکاریوتی بوده که طیف وسیعی از عفونت‌ها را در بیماران نقص سیستم ایمنی ایجاد می‌کنند. در دودده اخیر تعداد گزارشات مربوط به عفونت‌های کاندیدایی به طور معنی‌داری افزایش پیدا کرده است. این عوامل از عفونت‌های سطحی، مخاطی یا سیستمیک جدا می‌شوند که می‌توانند زندگی را به مخاطره بیندازند. کاندیدا آلیکس گونه غالبی است که در نمونه‌های بالینی دیده می‌شود اما در سال‌های اخیر تعداد عفونت‌های ایجاد شده توسط گونه‌های غیر آلیکس نیز به طور چشم‌گیری افزایش یافته است (۱۲-۳۴). هدف و ضرورت انجام مطالعه حاضر تفکیک گونه‌های کاندیدا با استفاده از روش (Duplex- reaction Polymerase chain) PCR به منظور ارائه یک تابلوی اپیدمیولوژیک از گونه‌های کمیاب مانند کاندیدا دابلینسیس با استفاده از یک روش سریع مولکولی می‌باشد تا بدین وسیله بتوان با آگاهی از مقاومت برخی گونه‌ها به فلوکونازول و برخی دیگر از داروهای آزولی (۵) پزشک را در درمان هرچه بهتر و موثر تر عفونت یاری نمود. کاندیدا دابلینسیس از لحاظ فنوتیپی بسیار شبیه کاندیدا آلیکس است که باید از لحاظ اپیدمیولوژیک، بیماری‌زایی و پیشرفت سریع مقاومت به داروی فلوکونازول از هم متمایز گردند (۶). کاندیدا دابلینسیس یک گونه جدید کاندیدا است که اولین بار در سال ۱۹۹۵ به عنوان گونه مجزا معرفی شد و تقریباً ۲ درصد وارد کاندیدمی را سبب می‌شود. این گونه اصولاً با کاندیدایازیس دهانی ارتباط دارد و به ویژه در بیماران مبتلا به HIV، به وفور دیده می‌شود (۷). در آزمایشگاه‌ها این گونه اشتباهات به عنوان کاندیدا آلیکس مقاوم به فلوکونازول تشخیص داده می‌شود (۸). گونه دابلینسیس از مناطق جغرافیایی زیادی جدا شده و به علت افزایش مقاومت این گونه به فلوکونازول در محیط *vitro In* بسیار مورد توجه قرار گرفته است (۹). تعیین هویت کاندیدا دابلینسیس به علت تشابهات فنوتیپی این دو گونه در

پس از رنگ آمیزی باندهای DNA با محلول Safe stain، با استفاده از اشعه ماورای بنفش (UV) مشاهده و عکس برداری و شواهد به وسیله خط کش ژنی (مارکر) 100bp DNA (International, Fermentas) بررسی گردید.

یافته‌ها

انجام آزمایش مولکولی Duplex-PCR بر روی نمونه‌های حاضر در مطالعه نشان داد تمامی 100 نمونه متعلق به گونه کاندیدا آلیکنس بودند (تصویر ۱).

تصویر ۱. تقویت ناحیه ITS با استفاده از پرایمرهای اختصاصی. ردیف ۱-۴: کاندیدا آلیکنس، ردیف M: مارکر 100 جفت بازی

رنج سنی بیماران در این تحقیق صفر تا ۸۲ سال با میانگین ۴۴/۸ سال بود که گروه سنی ۶۱ تا ۷۰ سال بالاترین میزان ابتلا را داشتند (۲۲ درصد). ۴۹ نفر (۴۹ درصد) از بیماران مورد مطالعه مرد و ۵۱ نفر (۵۱ درصد) زن بودند. هم‌چنین ۹۴ نفر (۹۴ درصد) دارای انواع بیماری زمینه‌ای بوده که از این ۹۴ مورد ۶۹ نفر (۷۳/۴ درصد) مبتلا به دیابت، ۶ نفر (۶/۳ درصد) سابقه مصرف آنتی بیوتیک، ۴ نفر (۴/۳ درصد) دچار کمبود ویتامین و ۱۵ مورد (۱۶ درصد) دارای سایر بیماری‌های زمینه‌ای بودند (جدول ۱). نمونه‌های بالینی مورد استفاده در این طرح، شامل ۴۰ نمونه از حفره دهان، ۳۵ نمونه برفک دهانی، ۵ نمونه واژینیت کاندیدایی، ۴ نمونه خون و ۱۶ نمونه شامل انواع

از کلنی تک حاصل از کشت ۲۴ ساعته، جهت انجام آزمون‌های مولکولی استفاده شد.

استخراج DNA:DNA ژنومیک تمامی ایزوله‌ها به روش فنل کلروفرم جدا گردید.

PCR Duplex: مخلوط اصلی PCR شامل ۲/۵ میکرولیتر بافر X10 بدون منیزیم، ۱/۵ میکرومولار MgCl₂، ۲/۵ میکرومولار پرایمر رفت CALF (۵′-TGGTAAGGCGGGATCGCTT-3′) و ۲/۵ میکرومولار پرایمر برگشت CALR (۵′-GGTCAAAGTTTGAAGATATAC برای آلیکنس و ۲/۵ میکرومولار پرایمر رفت CDUF (۵′-AACTTGT CACGAGATTATTTT) و ۲/۵ میکرومولار پرایمر برگشت CDUR (۵′-AAAGTTTGAAGAATAAAATGGC-3′)

برای دابلینسیس (۱۴)، ۴۰۰ میکرومولار مخلوط دزوکی نوکلئوزیدتری فسفات (dNTP) و ۱/۲۵ واحد آنزیم Taq polymerase DNA در حجم نهایی ۲۵ میکرولیتر تهیه شد. سپس به هر تیوب PCR، ۲۳ میکرولیتر از پرمیکس مذکور و ۲ میکرولیتر DNA استخراج شده از هر مخمر اضافه گردید. تیوب‌ها در دستگاه Gene Amp PCR System 9700 (Foster City, CA, USA, Biosystems Applied) قرار داده شده و مراحل PCR شامل ۵ دقیقه در ۹۵ درجه به منظور جدا شدن دو رشته DNA (Denaturation DNA) ۳۰ سیکل شامل ۴۵ ثانیه ۹۴ درجه سانتی گراد، ۱ دقیقه ۵۵ درجه سانتی گراد به منظور اتصال پرایمرها (Annealing) و ۱ دقیقه ۷۲ درجه سانتی گراد (Extension) و در نهایت ۷ دقیقه ۷۲ درجه سانتی گراد (extension Final) برای طویل شدن پرایمرها برنامه‌ریزی شد. در این روش اگر نمونه کاندیدا آلیکنس باشد یک محصول ۱۰۰bp و اگر کاندیدا دابلینسیس باشد یک محصول ۳۲۵bp ایجاد می‌کند (۶).

الکتروفورز: ۵ میکرولیتر از DNA تکثیر شده در

ژل آگارز ۱/۵ درصد در تانک الکتروفورز بارگذاری شد.

تکثیر شده همگی کاندیدا آلیکنس بوده و نتیجه حاصل شده عدم وجود سویه دابلینسیس بین نمونه‌ها را نشان داد.

نمونه‌های بالینی دیگر بودند. تمامی نمونه‌های فوق بر اساس تقویت قطعه ITS در DNA ریوزومی (rDNA) به روش PCR مورد آزمایش قرار گرفته که مطابق با ساینز محصول

جدول ۱: فاکتورهای زمینه‌ای در بیماران بررسی شده در مطالعه حاضر

بیماری زمینه‌ای	تعداد (درصد)	رنج سنی بیماران	زن/مرد
دیابت	۶۹ (۷۳/۴ درصد)	۱۰ - ۸۲	۳۷/۳۲
مصرف آنتی بیوتیک	۶ (۶/۳ درصد)	۱ - ۷۲	۳/۳
کمبود ویتامین	۴ (۴/۳ درصد)	۱۷ - ۶۱	۲/۲
لوسمی	۳ (۳/۲ درصد)	۱۷ - ۵۵	۳/۰
سرطان	۳ (۳/۲ درصد)	۱۰ - ۶۵	۲/۱
سوند	۳ (۳/۲ درصد)	۱/۵ - ۴۷	۰/۳
حاملگی	۳ (۳/۲ درصد)	۲۱ - ۲۹	۳/۰
پیوند کلیه	۱ (۱/۰۶ درصد)	۴۹	۱/۰
پیوند ریه	۱ (۱/۰۶ درصد)	۴۵	۰/۱
لوپوس	۱ (۱/۰۶ درصد)	۳۲	۰/۱

بحث

Dubli Fumouze نیز می‌توان برای جداسازی این دو گونه استفاده کرد که حساسیت و ویژگی بالایی دارد اما نیازمند یک سری آزمون‌های اولیه مانند استفاده از جرم تیوپ یا لاتکس آگلوتیناسیون می‌باشد که این امر موجب افزایش هزینه و زمان برای آزمون فوق می‌شود (۱۷). محققان دیگر از روش‌هایی بر پایه PCR با هدف قراردادن توالی اینترونی برای تمایز کاندیدا دابلینسیس از آلیکنس استفاده کردند (۱۸). در روش‌های مذکور که توالی اینترونی مورد هدف قرار داده می‌شوند، برخی ایزوله‌ها علی‌رغم این که در این توالی‌ها قرار دارند شناسایی نمی‌گردند (۱۹). در تحقیق میرهندي و همکاران در سال ۲۰۰۵ از آنزیم محدودگر برای جداسازی این دو گونه استفاده گردید. آنها از تکنیک Single-Enzyme-PCR-RFLP و با استفاده از آنزیم *BlnI* جهت جداسازی گونه دابلینسیس از آلیکنس بهره بردند. در این مطالعه که بر روی ۱۴۰ نمونه کلینیکی انجام گرفت، ۱۲ ایزوله کاندیدا دابلینسیس شناسایی شد که تعداد ۵ نمونه آن در افراد HIV مثبت بود (۲۰). Suhail Ahmad و همکاران در سال ۲۰۰۲ از روش *Seminested PCR* برای جداسازی کاندیداهای بیماری‌زا از سرم بیماران استفاده کردند که این

در مطالعه حاضر کلیه ایزوله‌های بالینی شناسایی شده کاندیدا آلیکنس بودند. رنج سنی بیماران در این تحقیق ۰-۸۲ سال با میانگین ۴۴/۸ سال بوده و ۹۴ درصد افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای بوده‌اند که دیابت فاکتور اصلی زمینه‌ای در بین بیماران شناسایی شد (۷۳/۴ درصد). اکثر نمونه‌ها (۷۵ نمونه) از دهان بودند. محمدی و همکاران روی بیماران نوتروپنیک با روش *PCR-RFLP* گونه‌های کاندیدا را مشخص کرد. آنها رنج مرگ و میر در بیماران مورد مطالعه را ۱۳/۶ درصد گزارش کردند (۱۵). از محدودیت‌های مطالعه‌ای که ما انجام دادیم، نداشتن آماری از مرگ و میر افراد تحت مطالعه و نیز عدم استفاده از داروهای آنتی‌فونگال و تعیین حساسیت دارویی سویه‌های مورد مطالعه بود. امروزه به دلیل شیوع بیماری کاندیدیازیس و هم‌چنین مقاومت دارویی بعضی از گونه‌های کاندیدا مانند دابلینسیس به داروهای آزولی، تعیین هویت این دو گونه‌ی بیماری‌زا بسیار ضروری به نظر می‌رسد. روش‌های فنوتیپیک مرسوم برای جداسازی این دو گونه وجود دارد، مانند آزمون *Vitek* و *API ID 32* که بسیار گران بوده و در دسترس نیستند (۱۶). از آزمون *Bichro*

حاضر ۵۱ نمونه (۵۱ درصد) از زنان گرفته شده بود و ۴۹ نمونه (۴۹ درصد) از مردان که این نشان دهنده عدم تاثیر جنسیت در درگیری به عفونت های کاندیدایی مختلف با داشتن عامل زمینه ای می باشد. Robert و همکاران با استفاده از روش MALDI-TOF-MS (matrix-assisted laser desorption ionization-time-of-flight mass spectrometry) و فرمیک اسید مستقیم، دو گونه آلیکس و دابلینسیس را تفکیک کردن (۲۴) که از معایب روش مذکور می توان به هزینه های بالا و عدم وجود این دستگاه و مواد و تجهیزات مربوط به آن در ایران اشاره نمود. Pfaller و همکاران، در خلال سال های ۲۰۰۴-۲۰۰۸ عامل ۱/۵ درصد موارد بیماری کاندیدایزیس مهاجم را کاندیدا دابلینسیس گزارش کردند (۲۵) در حالی که در مطالعه حاضر، کاندیدا دابلینسیس جداسازی نشد. در مطالعه بدیعی و همکاران (۲۶)، ۴ درصد عوامل ایجاد کننده کاندیدایزیس در افراد با ضعف سیستم ایمنی کاندیدا دابلینسیس بود که بر خلاف انتظار، کلیه جدایه های دابلینسیس به آنتی فانگال های نیستاتین، وریکونازول، فلوکونازول و آمفوتریسین حساس بودند. مشابه با سایر مطالعات انجام شده در این زمینه، مطالعه حاضر نشان داد که گونه دابلینسیس در ایران نیز نادر بوده و دارای فراوانی صفر تا ۳ درصد می باشد.

نتیجه گیری

روش Duplex PCR روشی سریع برای تشخیص و تمایز دقیق گونه های کاندیدا می باشد که در این روش احتیاجی به تست های اولیه فنوتیپیک مانند تولید لوله زایا، کلامیدو کونیدیا و سایر تست های بیوشیمیایی نبوده و برای آزمایشگاه های بالینی که منابع و زمان محدودی برای پاسخ گویی به بیمار دارند، می تواند جایگزین روش های سنتی گردد. در مطالعه حاضر دیابت به عنوان مهم ترین عامل مستعد کننده جهت ابتلا به عفونت های کاندیدایی تشخیص داده شد. از طرفی به علت پراکندگی متفاوت گونه های

آزمون دارای ویژگی و حساسیت بالایی بوده اما دارای دو مرحله PCR می باشد. در بررسی Davies و همکاران در سال ۲۰۰۲ از محیط کروم آگار کاندیدا برای جداسازی این دو گونه استفاده شد و آنها میزان دابلینسیس را ۵ درصد گزارش کردند و افزایش درصد این گونه را به افزایش استفاده از داروهای تری آزولی نسبت دادند (۲۱). در مطالعه Suhail Ahmad و همکاران در سال ۲۰۱۲ از روش Duplex-PCR و از پرایمرهای اختصاصی CALF, CALR, CDUF, CDUR برای جداسازی دو گونه مذکور استفاده گردید که مطالعه حاضر نیز مطابق با همین روش انجام گرفت. آنها از مجموع ۲۳۹ نمونه کلینیکی، تعداد ۱۴ ایزوله کاندیدا آلیکس و ۵۰ ایزوله کاندیدا دابلینسیس را شناسایی کردند (۶). در مطالعه ای که پاکشیر و همکاران در سال ۲۰۱۵ در شیراز انجام دادند از تعداد ۹۷ سویه کاندیدا که از اونیکوماپکوزیس به دست آمده بود یک سویه کاندیدا دابلینسیس و ۲۳ مورد کاندیدا آلیکس گزارش کردند (۲۲). سلطنت پوری و همکاران در مطالعه ای که بر روی بیماران سرطانی با استفاده از تکنیک PCR-PFLP و با آنزیم *BLN1* انجام دادند، کاندیدا دابلینسیس را از کاندیدا آلیکس جداسازی نمودند که در این مطالعه ۶۲ درصد از سویه ها آلیکس و فقط یک سویه دابلینسیس جداسازی شد (۲۳). مطالعات گذشته نشان دهنده تفاوت میزان شیوع کاندیدا دابلینسیس در مناطق مختلف جغرافیایی بوده و نیز بسته به محل کلینیکی که نمونه گیری انجام شده میزان متفاوتی از کاندیدا دابلینسیس یافت می شود. همان طوری که در جدول ۱ مشاهده می کنیم ۹۴ درصد از نمونه های بالینی که در این طرح مورد مطالعه قرار گرفته اند دارای بیماری زمینه ای مستعد کننده برای عفونت کاندیدایی بودند، به خصوص دیابت که به تنهایی ۷۳/۴ درصد از افراد مورد مطالعه را در بر می گیرد و این نشان دهنده اهمیت و شیوع بسیار بالای این بیماری در جامعه بوده و اهمیت آن در تضعیف سیستم ایمنی و مستعد شدن افراد در برابر عفونت های کاندیدایی می باشد. در مطالعه

son of phenotypic and molecular methods for detection and differentiation of *Candida albicans* and *Candida dubliniensis*. BMC Infect Dis. 2012;12(1):1.

7.Sullivan DJ, Moran GP, Pinjon E, Al-Mosaied A, Stokes C, Vaughan C, et al. Comparison of the epidemiology, drug resistance mechanisms, and virulence of *Candida dubliniensis* and *Candida albicans*. FEMS Yeast Res. 2004; 4 (5):369-376.

8.Akbarzadeh M, Bonyadpoure B, Pacshir K, Mohagheghzadeh A. Causes and clinical symptoms of vaginal candidiasis in patients referring to selective clinics of Shiraz University of Medical Sciences (2009). AMUJ. 2010;13(3):12- 20.

9.Sullivan D, Coleman D. *Candida dubliniensis* Characteristics and Identification. J Clin Microbiol 1998; 36:329-334.

10.Karahan Z, Guriz H, Agirbasli H, Balaban N, Gocmen J, Aysev D, et al. Genotype distribution of *Candida albicans* isolates by 25S intron analysis with regard to invasiveness. Mycoses 2004; 47(4):465-469.

11.Mohammadi R, Mirhendi H, Yadegari MH, Shadzi SH, Jalalizand N. Identification and Frequency of *Candida* species in patients with different forms of candidiasis in Isfahan, Using PCR-RFLP Method. J Isfahan Med Sch. 2011; 29(1):133.

12.Santos MS, Souza ES, Talhari S, Souza JV. Identification of fungemia agents using the polymerase chain reaction and restriction fragment length polymorphism analysis. Brazilian J Med Biolog Res. 2010;43(8):712-6.

13.Park S, Wrong M, Marras SA, Cross E, Kiehn TE, Chaturvedi V, et al. Rapid identification of *Candida dubliniensis* using a species-specific molecular beacon J Clin Microbiol. 2000; 38(4):2829-2836.

14.Mannarelli BM, Kurtzman CP. Rapid identification of *Candida albicans* and other human pathogenic yeasts by using short oligonucleotides in a PCR. J Clin Microbiol. 1998; 36(6): 1634-1641.

کاندیدا در مناطق مختلف جغرافیایی و با توجه به مقاومت این گونه‌ها به داروهای آزولی معمول، لازم است با روش‌های اختصاصی و دقیق نسبت به شناسایی استرین‌های مذکور به ویژه در بیماران دیابتیک اقدام گردد.

تشکر و قدردانی

تحقیق حاضر حاصل از طرح تحقیقاتی دانشجوی کارشناسی ارشد قارچ شناسی پزشکی به شماره ۳۹۴۷۹۳ مصوب در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد. از کلیه پرسنل محترم گروه انگل و قارچ شناسی که صمیمانه و با صبر و حوصله ما را یاری رساندند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

- 1.Zaini F, Mehbod ASA, Emami M. [Comprehensive Medical Mycology]. Third edition. Tehran University Press; 2014.p.330-44.
- 2.Mirhendi H, Makimura K, Zomorodian K, Maeda N, Ohshima T, Yamaguchi H. Differentiation of *Candida albicans* and *Candida dubliniensis* using a single enzyme PCR-RFLP method. Japanese J Infect Dis. 2005; 58(4): 235.
- 3.Dalle F, Franco N, Lopez J. Comparative genotyping of *Candida albicans* bloodstream and non- bloodstream isolates at a polymorphic microsatellite locus. J Clin Microbiol. 2000;38(5): 4554-9.
- 4.Reef SE, Meyer KH. Opportunistic candidal infections inpatients infected with human immunodeficiency virus: prevention issues and priorities. Clin Infect Dis.1995;21(1): 99-102.
- 5.Porte, Lorena, et al. Susceptibilidad a azoles y anfotericina B de aislados de *Candida* spp: experiencia de una red de salud universitaria, entre 2004 y 2010. Revista chilena de infectología 2012;29(2): 149-155.
- 6.Ahmad S, Khan Z, Asadzadeh M, Theyathel A, Chandy R. Performance compari-

- with advanced cancer. *Oral Microbiol Immunol.* 2002; 17: 79- 84.
22. Pakshir, Zomorodian K, Zakaei A, Motamedi M, Rahimi Ghiasi M, Karamitalab M. Molecular identification and invitro antifungal susceptibility testing of *Candida* species isolated from patients with onychomycosis. *Curr Med Mycol.* 2015;1(4): 26-32.
23. Saltanatpouri Z, Shokouhi T, Hashemi Soteh MB, Hedayati MT. PCR-RFLP Is a Useful Tool to Distinguish between *C. dubliniensis* and *C. albicans* in cancer patients in Iran. *Inter J Hematol Oncol Stem Cell Res.* 2010;4(2): 14-18.
24. Roberts AL, Alelew A, Iwen PC. Evaluation of matrix-assisted laser desorption ionization–time-of-flight mass spectrometry to differentiate between *Candida albicans* and *Candida dubliniensis*. *Diagn Microbiol Infect Dis.* 2016; 85(1):73-76.
25. Pfaller MA, Andes DR, Diekema DJ, Horn DL, Reboli AC, Rotstein C, et al. Epidemiology and Outcomes of Invasive Candidiasis Due to Non-albicans Species of *Candida* in 2,496 Patients: Data from the Prospective Antifungal Therapy (PATH) Registry 2004–2008. *PLOS One.* 2014; doi.org/10.1371/journal.pone.0101510.
26. Badiee P, Alborzi A, Shakiba E, Ziaeyan M, Rasuli M. Molecular Identification and In-Vitro Susceptibility of *Candida albicans* and *C. dubliniensis* Isolated from Immunocompromised Patients. *Iranian Red Cres Med J.* 2009; 11(4): 391-7.
15. Mohammadi, Rasoul, and Elham Foroughifar. *Candida* infections among neutropenic patients. *Caspian Journal of Internal Medicine* 2016;7(2) 71.
16. Khan ZU, Ahmad S, Mokaddas E, Chandu R: Simplified sunflower (*Helianthus annuus*) seed agar for differentiation of *Candida dubliniensis* from *Candida albicans*. *Clin Microbiol Infect.* 2004;10:590-592.
17. Chryssanthou E, Fernandez V, Petrini B: Performance of commercial latex agglutination tests for the differentiation of *Candida dubliniensis* and *Candida albicans* in routine diagnostics. *APMIS.* 2007, 115:1281-1284.
18. Romeo O, Criseo G: First molecular method for discriminating between *Candida africana*, *Candida albicans* and *Candida dubliniensis* by using hwp1 gene. *Diagn Microbiol Infect Dis.* 2008, 62:230-233.
19. Riberio PM, Querido SM, Back-Brito GN, Mota AJ, Koga-Ito CY, Jorge AO. Research on *Candida dubliniensis* in a Brazilian yeast collection obtained from cardiac transplant, tuberculosis, and HIV-positive patients, and evaluation of phenotypic tests using agar screening methods. *Diagn Microbiol Infect Dis.* 2011;71:81-86.
20. Mirhendi H, Makimura K, Zomorodian K, Maeda N, Ohshima T, Yamaguchi H. Differentiation of *Candida albicans* and *Candida dubliniensis* using a single-enzyme PCR-RFLP method. *Japanese J Infect Dis.* 2005;58(4): 235-7.
21. Davies AN, Brailsford S, Broadley K, Beighton D. Oral yeast carriage in patients